

GELİŞİMSEL PSİKOPATOLOJİ

EDİTÖR:

Prof. Dr. Hakan SARIÇAM

GELİŞİMSEL PSİKOPATOLOJİ

EDİTÖR:

Prof. Dr. Hakan SARIÇAM

YAZARLAR:

Ebru YILMAZ - Dilek SARIÇAM- Hakan SARIÇAM - Fatma TEZEL ŞAHİN - Alper Remzi AYDIN
Merve SOYHAN BAL - Ömer Faruk TEVRİZCİ - Ayla UZUN ÇİÇEK - İrem SABANCI - Elif ABANOZ
Serdar AKKUŞ - Beyza Karataş BOZOK - Hakan KAYIŞ - Cumhuri DEMİRALP - İlknur YENİÇERİ
Nazmiye ARDUÇ - Hande Hasibe ARSLAN - Aliye Canan TAŞLIOĞLU SAYINER

ISBN: 978-625-382-184-5

E-ISBN: 978-625-382-185-2

DOI: 10.54637/vizetek.9786253821852

Copyright © Vizetek

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Vizetek Yayıncılık Sanayi ve Ticaret Limited Şirketine aittir. Vizetek Yayıncılık'ın izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı, elektronik, mekanik, fotokopi, manyetik, kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

Sayın okuyucularımız, bandrolsüz yayınları satın almamanızı diliyoruz.

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazar(lar)ına aittir.

Yayın Tasarımcısı / Koordinatörü: Seda AYGÜN

Kapak Tasarımı: Abdulkadir EMİROĞLU

Dizgi & Mizanpaj: Zeynep ERTUĞRUL

Baskı: Ankara | Aralık, 2025

Seyranbağları Mah. İncesu Cad. 10/2 Çankaya/ANKARA

Tel.: (0312) 482 00 11

Web: www.vizetek.com.tr

E-mail: vizeteki yayincilik@gmail.com

Yayınca Sertifika No: 41575

Baskı: Vadi Grafik Tasarım ve Reklamcılık Ltd. Şti.

İvedik Org. San. 1420. Cad. No: 58/1 Yenimahalle/ANKARA

Tel.: 0 (312) 395 85 71

Matbaa Sertifika No: 47479

GELİŞİMSEL PSİKOPATOLOJİ

Editör:

Prof. Dr. Hakan SARIÇAM

2025

 Vizetek
Yayınclık

ÖN SÖZ

Gelişimsel psikopatolojinin bir yetişkinin bugünkü ‘enkazını’ değil, o enkazın altındaki kader motiflerini incelediğini söyleyebiliriz. Bir çocuğun neden dışa atım bozukluğu sergilediğini ya da neden içe atım bozukluğu yaşadığını sormaktan ziyade; o çocuğun, maruz kaldığı travmada ayakta kalabilmek için neden bu stratejiyi seçtiğini araştırır. Bir diğer ifadeyle ‘sorunu’ bir hata olarak değil, ruhun yaşama tutunmak için seçtiği kırık bir dal ya da icat ettiği kendince yaratıcı ama bedeli oldukça ağır bir çözüm olarak görür.

Bu kitapta henüz çok yeni bir disiplin olan ‘gelişimsel psikopatoloji’yle ilgili ruh sağlığı uzmanlarının mesleki ve klinik deneyim ve birikimlerinden yola çıkarak teorik bilgilerin yanı sıra çocukluk dönemindeki psikopatolojilerde önleme, sağaltım ve tedavi sürecinde neler yapılabileceği ile ilgili detaylı bilgilere rastlamanız kaçınılmazdır. Bölüm yazarları kendi içeriklerini yazarken yetişkin psikopatolojisinin izdüşümü anlayışından uzak durmaya dikkat etmişlerdir.

Kitabımızda gelişimsel psikopatolojinin tarihsel gelişim sürecinden gelişimsel psikopatolojileri açıklayan kuram ve modellere; ihmal ve istismardan çocuklarda görülen psikopatolojilerin DSM-5 TR ve ICD11 ışığında açıklamalarına; gelişimsel psikopatoloji disipliniinde kullanılan ölçme araçlarından tedavi sürecindeki klasik ve çağdaş uygulamalar yer almaktadır. Bu kitap her ne kadar ruh sağlığı uzmanları için hazırlanmış olsa da ruh sağlığı uzmanı olmayanların kendi derin belki karanlık yolculuklarına eşlik edebilecek bir yoldaş niteliğindedir.

Yetişkinlerin cehennemlerinden kurtularak kendi cennetini oluşturan çocukların çoğaldığı günlere ulaşmak için bir umut olsun bu kitap.

Bu kitap, maalesef onlara ayırmam gereken zamandan ç/aldığım çocuklarıma (Ö-H-A-l) ithaf edilmiştir.

Prof. Dr. Hakan SARIÇAM

İÇİNDEKİLER

1. BÖLÜM

GELİŞİMSEL PSİKOPATOLOJİYE GİRİŞ.....1

Ebru YILMAZ

2. BÖLÜM

AİLE VE SOSYAL ÇEVRE PERSPEKTİFİNDE GELİŞİMSEL PSİKOPATOLOJİ..... 17

*Dilek SARIÇAM
Hakan SARIÇAM*

3. BÖLÜM

1.GELİŞİMSEL YAKLAŞIMLA ÇOCUK İHMAL-İSTİSMARI VE AİLE..... 49

*Fatma TEZEL ŞAHİN
Alper Remzi AYDIN*

4. BÖLÜM

OTİZM SPEKTRUM BOZUKLUĞU 75

Merve SOYHAN BAL

5. BÖLÜM

DİKKAT EKSİKLİĞİ VE HİPERAKTİVİTE BOZUKLUĞU 103

*Ömer Faruk TEVRİZCİ
Ayla UZUN ÇİÇEK*

6. BÖLÜM

ÇOCUK VE ERGENLERDE KAYGI BOZUKLUKLARI 127

*İrem SABANCI
Elif ABANOZ*

7. BÖLÜM

ÇOCUK VE ERGENLERDE DUYGUDURUM BOZUKLUKLARI 153

Serdar AKKUŞ

8. BÖLÜM

DAVRANIM VE KARŞIT GELME BOZUKLUKLARI 195

Beyza Karataş BOZOK

9. BÖLÜM

ERGENLERDE RİSKLİ DAVRANIŞLAR (MADDE KULLANIMI, ADOLESAN GEBELİĞİ).....	235
<i>Hakan KAYIŞ</i>	

10. BÖLÜM

ÇOCUK ve ERGENLERDE YEME BOZUKLUKLARI.....	257
<i>Cumhur DEMİRALP</i>	

11. BÖLÜM

ÖĞRENME BOZUKLUKLARI	283
<i>İlknur YENİÇERİ</i>	

12. BÖLÜM

DİL VE KONUŞMA BOZUKLUKLARI.....	305
<i>Nazmiye ARDUÇ</i>	

13. BÖLÜM

GELİŞİMSEL PSİKOPATOLOJİDE DEĞERLENDİRME.....	333
<i>Hakan SARIÇAM</i>	

14. BÖLÜM

ÖNLEME VE ERKEN MÜDEHALE	365
<i>Hande Hasibe ARSLAN</i>	

15. BÖLÜM

KÜRESEL PERSPEKTİFTEN GELİŞİMSEL PSİKOPATOLOJİ: ÇAĞDAŞ YAKLAŞIMLAR VE UYGULAMALAR	389
<i>Aliye Canan TAŞLIOĞLU SAYINER</i>	